

אמר ליה רבי יהודה: התפשטותו בכני אדם יש לה שעור? אמר לו: כן, עד ששים רבוא, וסוד הדבר - דור הלך ודור בא, ופרשה הקדמונים, אין דור פחות מששים רבוא, ומשום זה נאמר בו אשה אחת ללדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד, ומיהו? זה משה שהוא שקול כששים רבוא מישראל. אמר לו רבי שמעון: ברוך בני לעתיק הימים.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהו"ה, מקום הביא אותה? מק"ץ ימ"ם, מהשירים שלו, כמו אדם שבסוף ימיו חוזר בתשובה כשאין לו כח לעשות טוב ורע, ובעלומיו, כשהוא בכחו, לא שב, כמו שבארנוהו מפני שיבה תקום, ומשום זה ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל מבכורות צאנו הביא לו קרבן, מהיפה שלו, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל. ועוד, אל קין ואל מנחתו לא שעה, משום שקרבנו היה מאותו מקום שנקרא ערוה, ומה היה? פשתים, שנאמר בו ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה.

אמר לו רבי אלעזר: שהתכסה בו בשר ערוה - טוב הוא. אמר לו: בני, לא כל העריות שוים, זה לא הקריב קרבן זה אלא לקרב את ערותו לה, שנאמר בו איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומה ערותו? הזנה, הערלה הרעה, הנקבה של ערלה, אותה שנאמר בה אדם הראשון היה מושף בערלתו, ומה היא האם של הערובוכיה הרעה? הפרי של העץ של טוב ורע, שנאמר בה ותקח באים ערב רב שהם מערבים עם

אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בכני נשא אית ליה שעורא, אמר ליה אין, עד שתין רבוא, ורוא דמלה דור הולך ודור בא, ואוקמוה קדמאין דלית דור פחות מששים רבוא, ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ללדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד, ומנו דא משה דאיהו שקול כששים רבוא מישראל, אמר ליה רבי שמעון ברוך ברי לעתיק יומין.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהו"ה (בראשית ד ג), מאן אתר אייתי ליה, מקץ ימים, משיוירין דיליה, כגון בר נש דאיהו בסוף יומיו חזר בתשובתא, בד לא אית ליה חילא למעבד טב וביש, ובעולמוי בתוקפיה לא תב, כמה דאוקמוהו (ויקרא יט לב) מפני שיבה תקום, ובגין דא ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל מבכורות צאנו אייתי ליה קרבנא משפירו דיליה, ובגין דא וישע יהו"ה אל הכל. ועוד אל קין ואל מנחתו לא שעה, בגין דקרנא דיליה הוה מההוא אתר דאקרי ערוה.

ומאי הוה פשתים, דאתמר ביה (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. אמר ליה רבי אלעזר, דאתכסי ביה בשר ערוה טב איהו, אמר ליה ברי לאו כל (דף קיב ע"ב) עריות שוין, האי לא קריב קרבנא דא אלא לקרבא ערוה דיליה לה, דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומאי ערוה דיליה זנהמא בישא ערלה, ניקבא דערלה, ההיא דאתמר בה אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ומאי ניהי אימא דערבוכיא בישא, איבא דאלנא דטוב ורע, דאתמר בה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומאי ניהי לילית, מתמן קא אתיין ערב רב דאנון מעורבין בישראל, דאתמר בהון (ישעיה א ד) הוי גוי הוטא, דאינון זרע מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומי היא? לילית, שמשם